LANDSCHAP IN BEELD

GIESSEN LINGE ZOUWE

INTEGRAAL LANDSCHAPSKADER
GIESSENLANDEN, LEERDAM, ZEDERIK

brons partners
LANDSCHAPSARCHITECTEN BV

Agenda bewonersavond

Landschap in beeld
Giessen, Linge, Zouwe

19.30	Opening, wethouder J de Groot van Giessenlanden
19.40	Toelichting op ILK, Brons en partners Ellen Wilms
20.10	Vragen
20.30	- - Pauze - -
20.45	Uitslag fotowedstrijd
21.00	Reacties op ILK
21.30	Toelichting vervolg ILK en afronding avond

Doelstelling

Landschap in beeld
Giessen, Linge, Zouwe

- een praktisch en uitvoeringsgericht instrument (toetsingskader)
- toetsingskader voor ruimtelijke ontwikkelingen
- een laagdrempelig uitvoeringsprogramma voor initiatieven die een bijdrage leveren aan het toekomstige streefbeeld.

Ruimtelijke kwaliteit in een vitaal landschap is het uitgangspunt!

Plangebied

Relatie met bestemmingsplannen buitengebied

- Bestemmingsplannen buitengebied geven functies aan

- Integraal landschapskader geeft landschappelijke en ruimtelijke randvoorwaarden aan en inspirerende streefbeelden

Opbouw landschapskader

Analyse kwaliteiten

- Historie
- Landschap
- Natuur

Visie thema's

- Overgang kernen – buitengebied
- Bebouwingslinten en tiendwegen
- Gebiedseigen beplanting
- Ontwikkelingen op erven
- Recreatief medegebruik
- Paard en landschap
- Nieuwe landgoederen

Uitvoeringsprogramma

Bodem

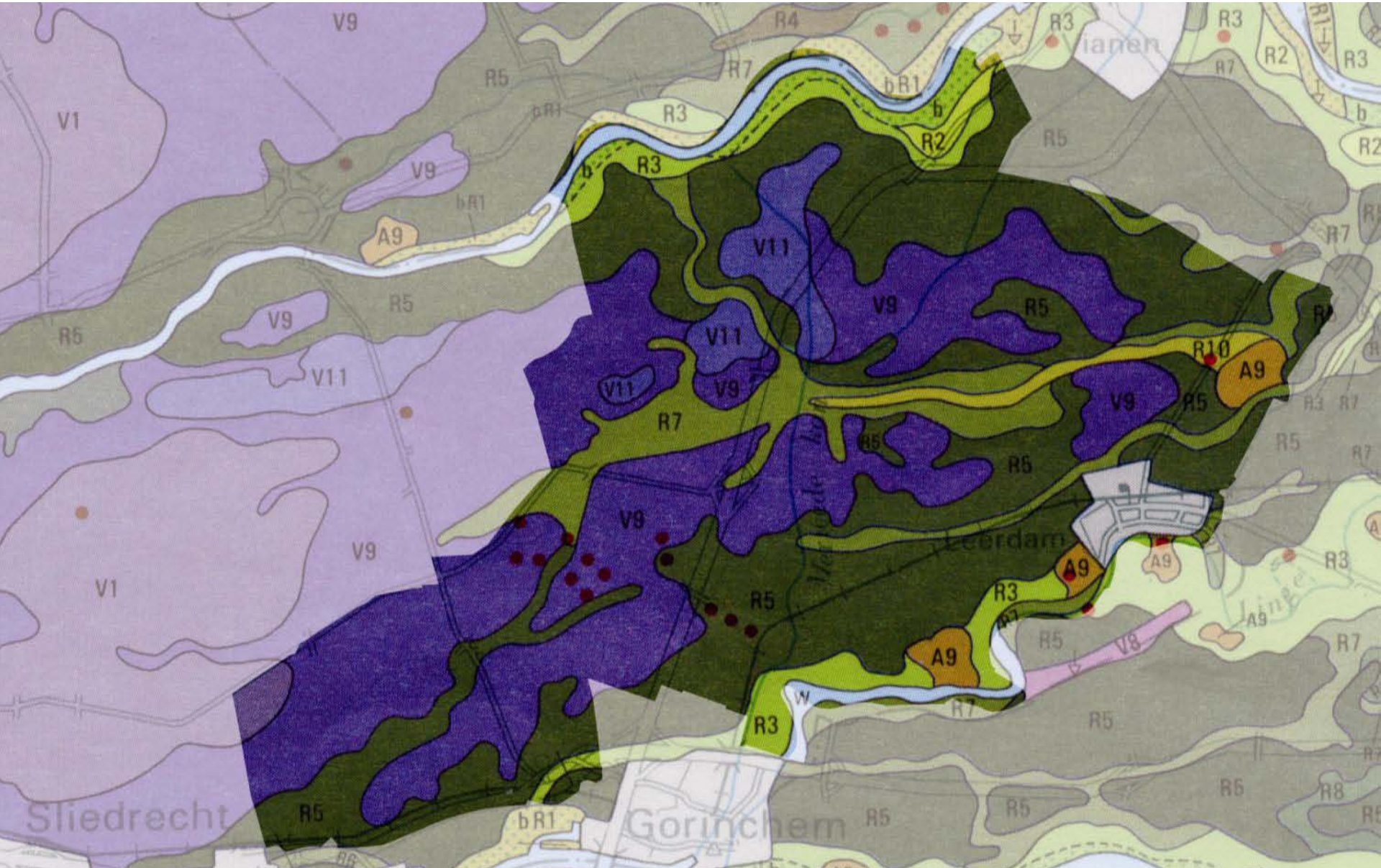
V9
R4
R3
R3
R5
R7
bR1
b
R2
V1
V9
A9
V11
V9
R5
R10
A9
V11
R7
R6
V9
R5
V9
V1
R5
A9
R3
A9
R5
V8
R3
R5
R6
R8
Sliedrecht
Gorinchem

Historische ontwikkeling

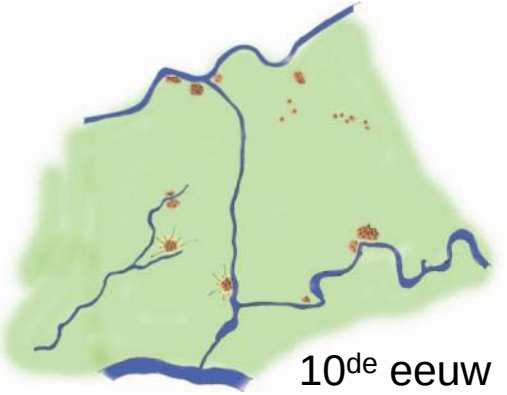

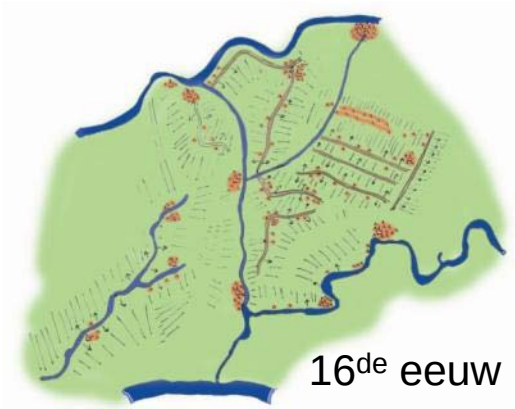

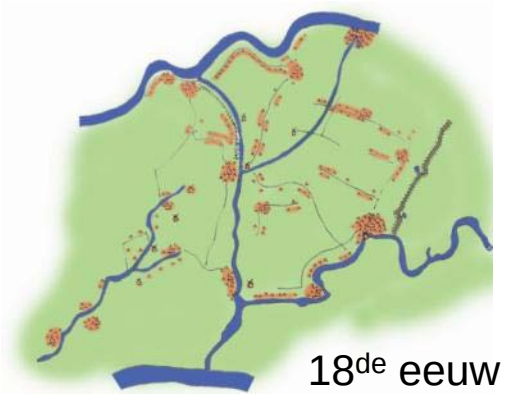

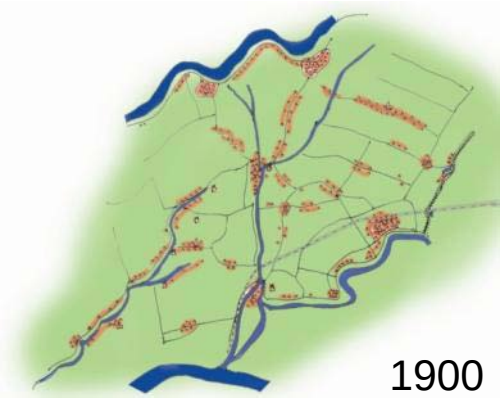

- Verstedelijking kernen en linten
- Geringe veranderingen landschap
- Kavelstructuur en slotenpatroon bewaard gebleven
- Grote doorsnijdingen infrastructuur

Cultuurhistorische kwaliteiten

Landschappelijke kwaliteiten

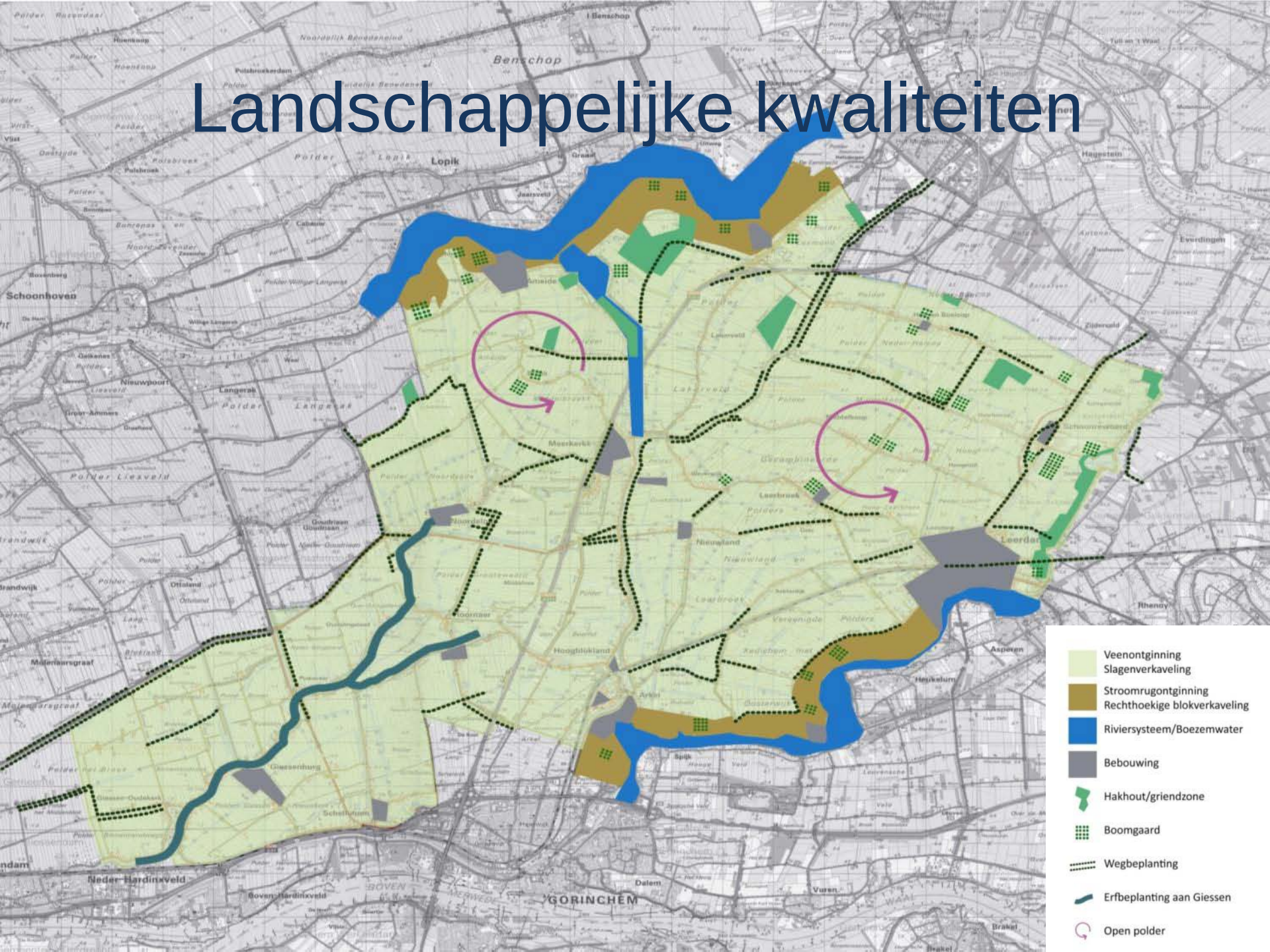

Natuurlijke kwaliteiten

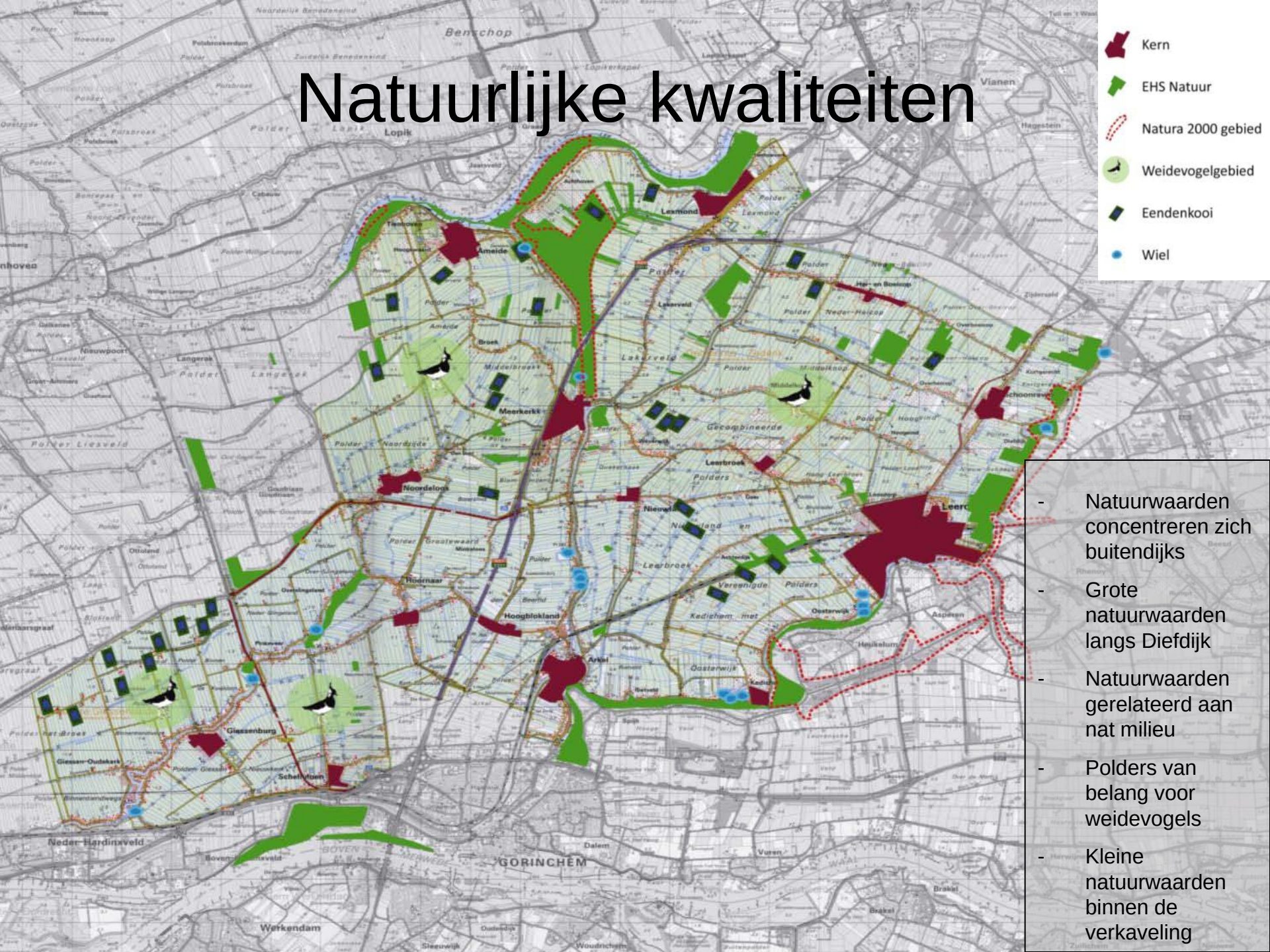

- Natuurwaarden concentreren zich buitendijks
- Grote natuurwaarden langs Diefdijk
- Natuurwaarden gerelateerd aan nat milieu
- Polders van belang voor weidevogels
- Kleine natuurwaarden binnen de verkaveling

Landschapsvisie

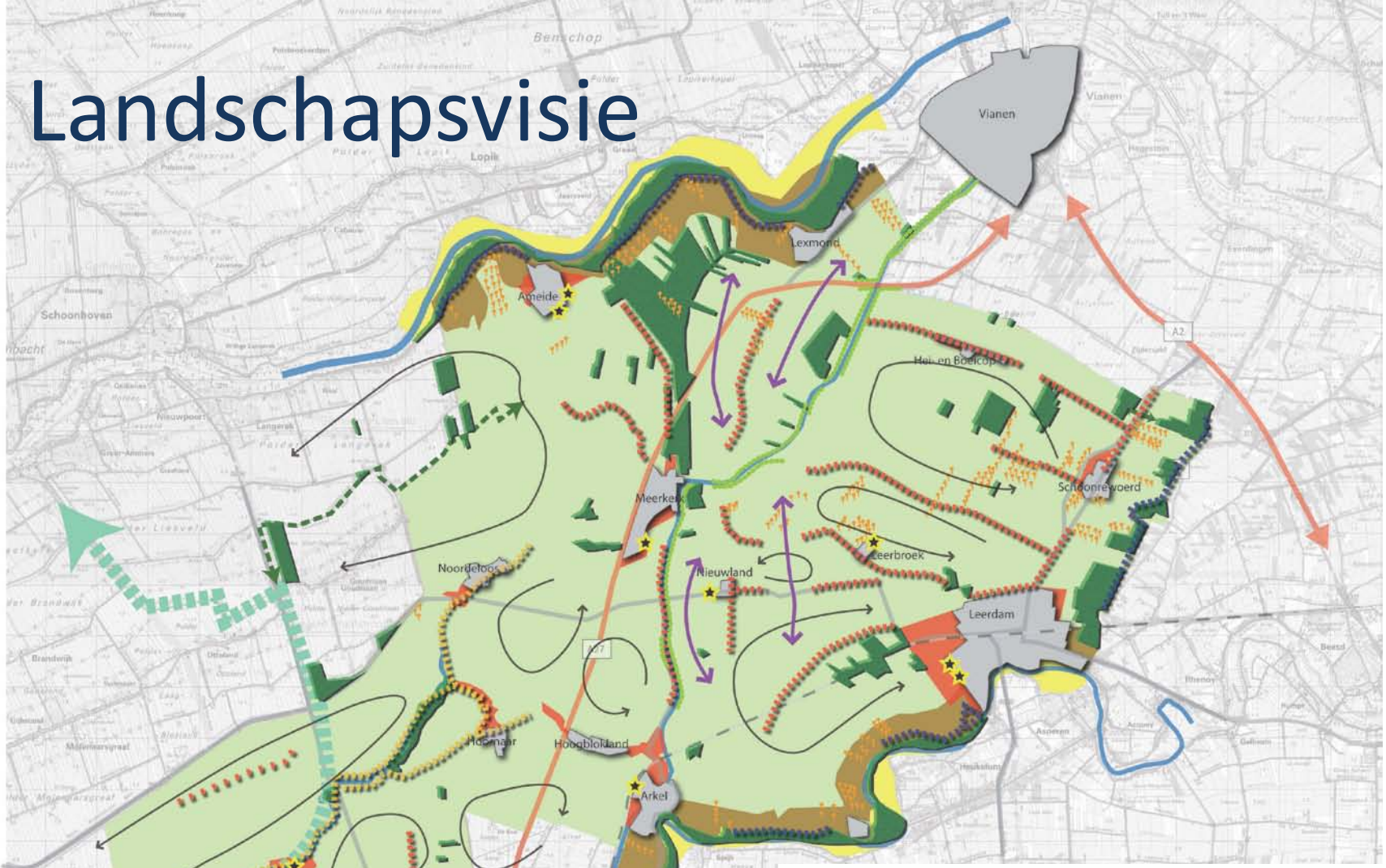

Gebiedsniveau

Veenweidelandschap
Behouden open en agrarisch landschap, slagenverkaveling en plaatselijk versterken natuurwaarden

Stroomruggen
Behouden en ontwikkelen halfopen landschap en versterken recreatief medegebruik

Uiterwaarden
Behouden en ontwikkelen natuurrijk landschap met extensief recreatief en landbouwkundig gebruik

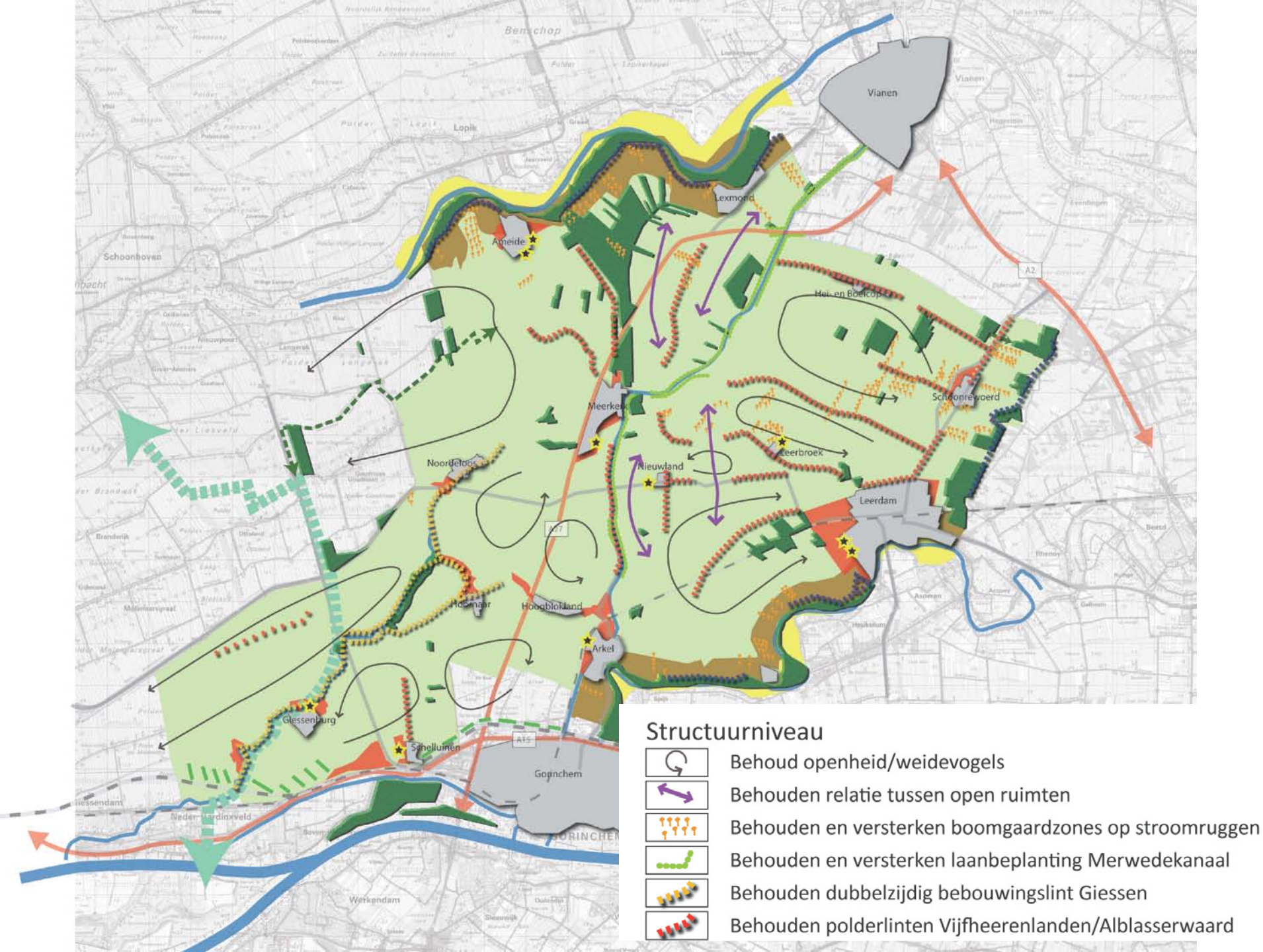
Vianen
Lexmond
Ameide
Schoonhoven
Meerkerk
Schoonrewoerd
Leerbroek
Nieuwland
Noordeloos
Leerdam
Hoogblokland
Arkel
Gorinchem
Werkendam
Structuurniveau
Behoud openheid/weidevogels
Behouden relatie tussen open ruimten
Behouden en versterken boomgaardzones op stroomruggen
Behouden en versterken laanbeplanting Merwedekanaal
Behouden dubbelzijdig bebouwingslint Giessen
Behouden polderlinten Vijfheerenlanden/Alblasserwaard

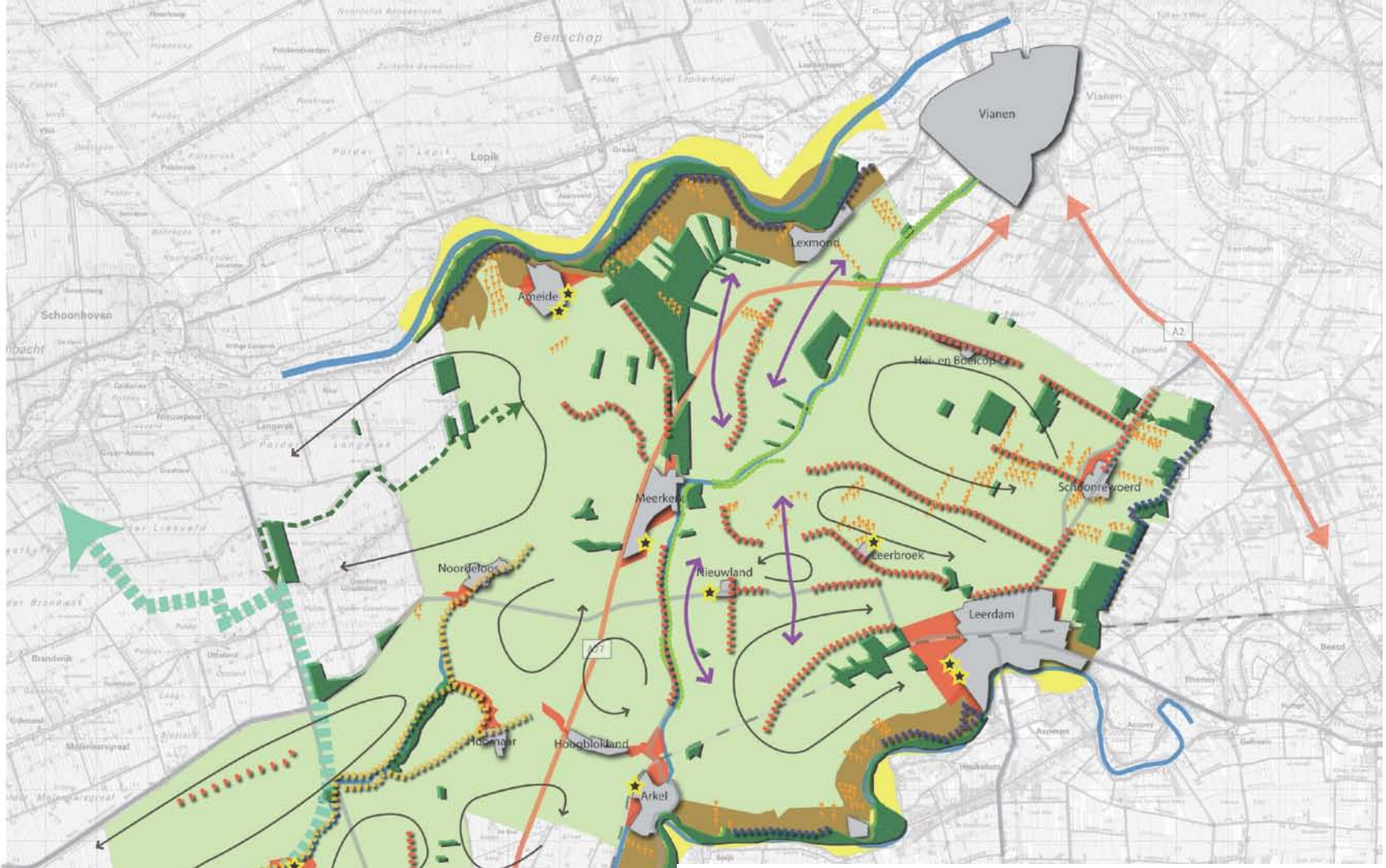

Structuurniveau

- Behouden karakteristieke dijklinten Lek, Linge en Diefdijk
- Behouden en versterken (EHS) Natuurgebieden
- Ontwikkelen Ecologische verbindingszones
- Ontwikkelen Groene Ruggengraat
- Verbeteren overgang kern naar buitengebied
- Inpassen spoorlijn Betuweroute volgens kavelstructuur

Visie op deelgebieden

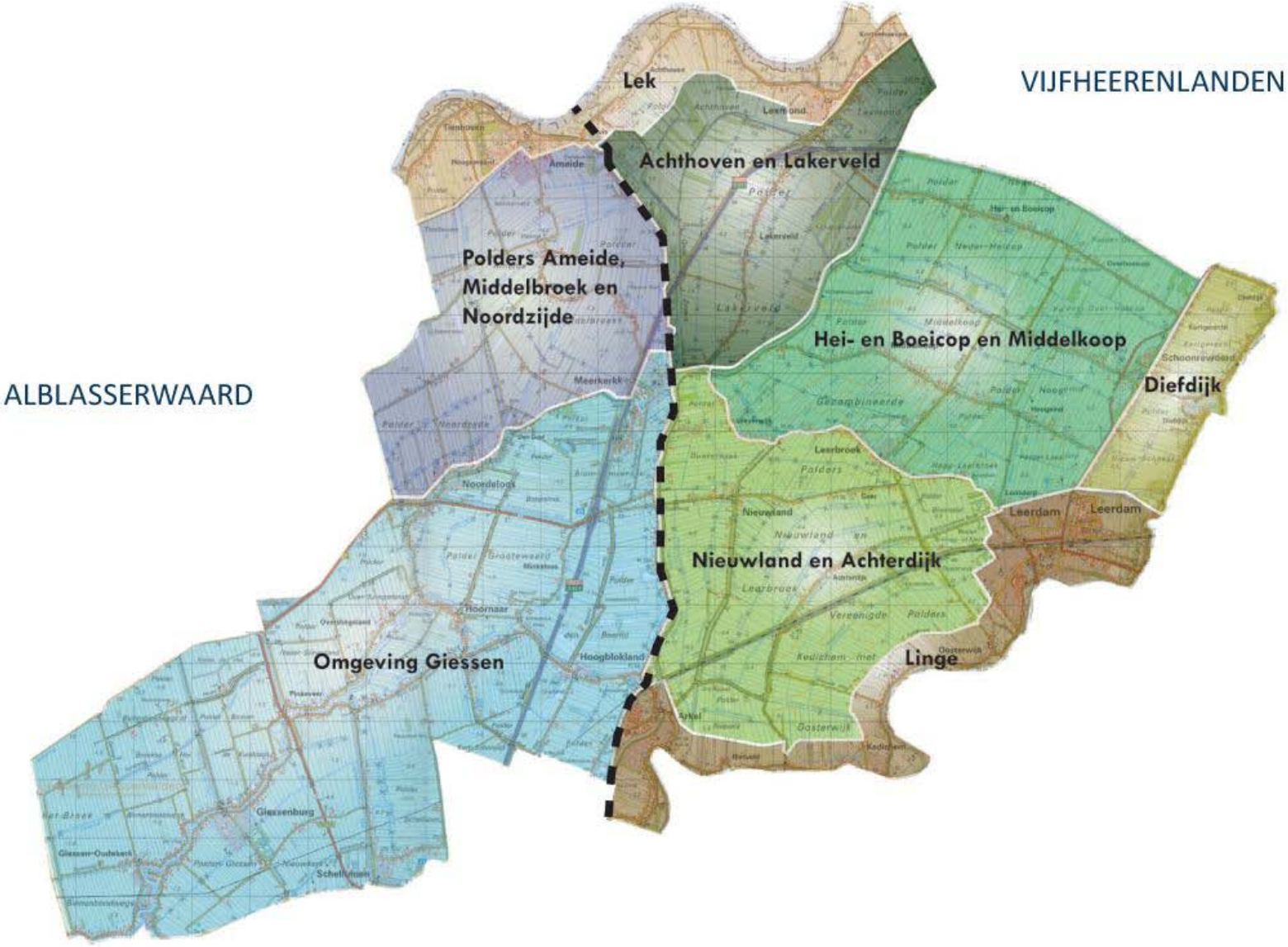

Visie Lekzone

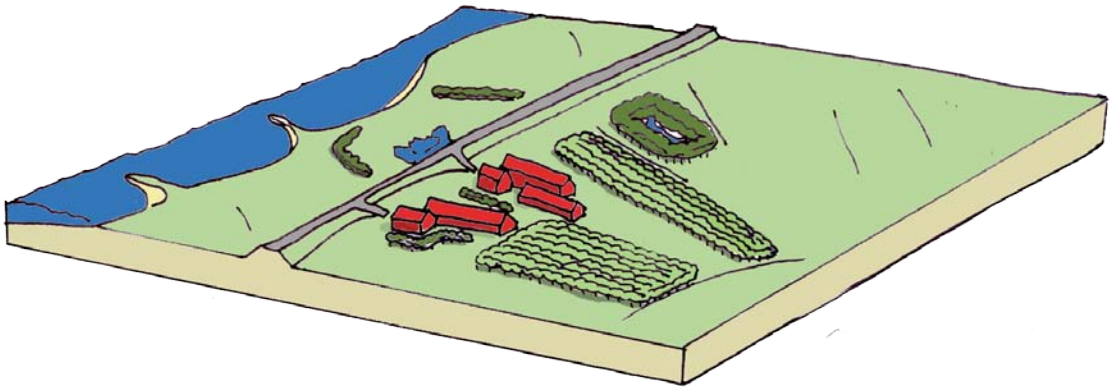

- Behouden afwisseling natuurlijk en cultuurhistorisch landschap
- Behouden half dicht karakter
- Behouden royale erven
- Versterken recreatieve paden
- Versterken binding kernen met de Lek
- Landschappelijke randvoorwaarden stellen dijkverzwaring Lek

Visie Alblasserwaard

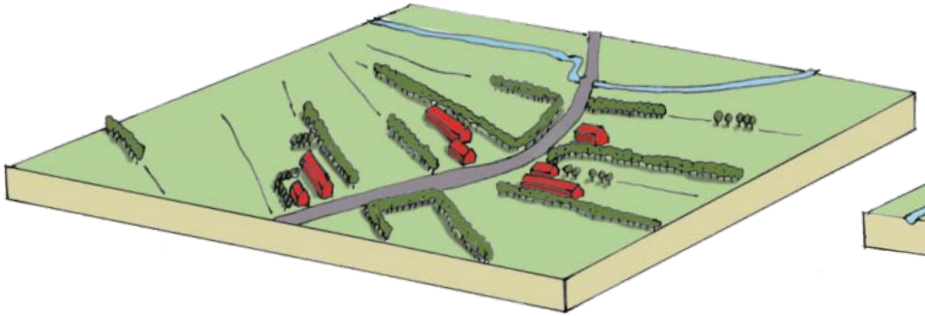

Polders Ameide, Middelbroek en Noordzijde

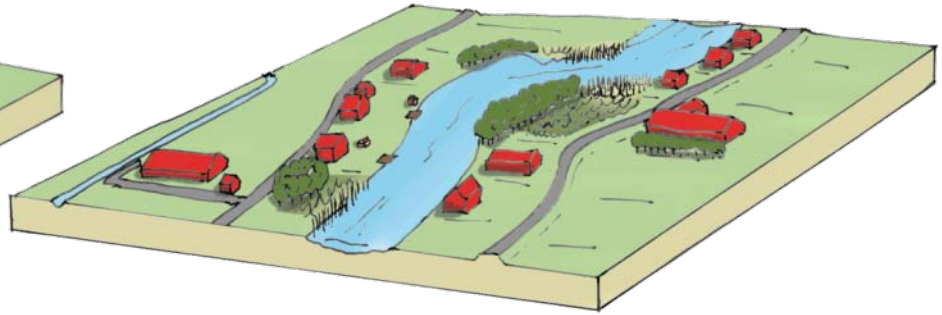

Omgeving Giessen

- Behouden en versterken veenweidelandschap
- Behouden Giessen en stroomrug
- Behouden verhoogde ligging op donken
- Behouden en aanvullen kenmerkende beplanting op bestaande patronen
- Behouden open ruimtes in en tussen de bebouwingslinten
- Behouden openbare en natuurlijke oevers langs de Giessen
- A27 en Betuwelijn beter inpassen
- Groene ruggengraat nader ontwerpen
- Versterken recreatieve voorzieningen

Visie op thema’s

1 VISIE OVERGANG KERNEN-BUITENGEBIED

- Algemene visie met aanbevelingen voor ruimtelijke kwaliteit van de bebouwingsranden
- Aandachtspunten per kern
- Visie en aanbevelingen per type overgang

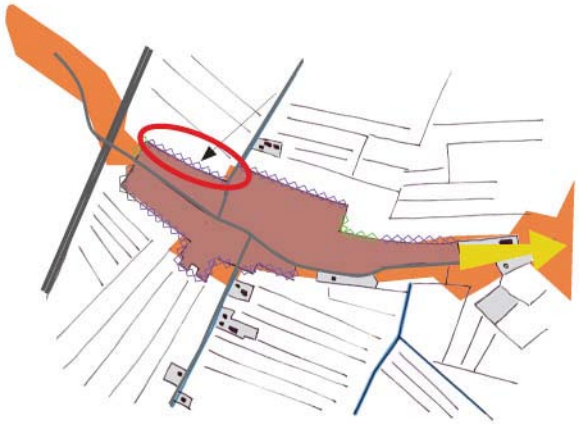

Hoogblokland

Zicht op een scherpe rand van gevels en achtertuinen. Groen mist hier.

Algemene aanbevelingen voor ruimtelijke kwaliteit bebouwingsranden

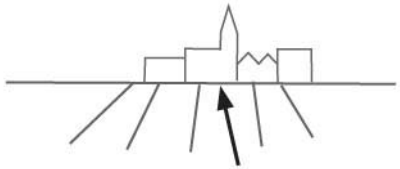

Houd het dorpsillouet herkenbaar, behoud zichtlijnen op de kerk

Houd rekening met de beleving vanaf de weg

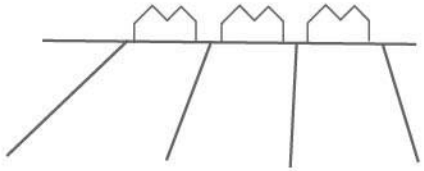

Bebouwing sluit aan op patroon landschap

Hoofdmassa volgt verkaveling

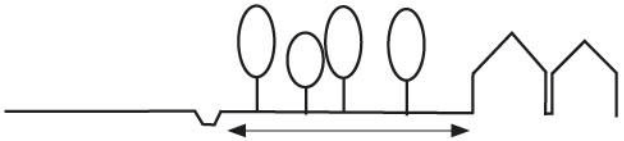

Ruimte voor groen

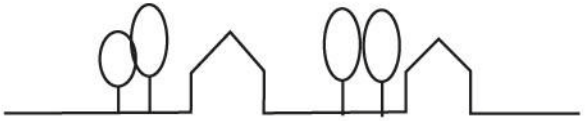

Samenspel tussen bebouwing en beplanting

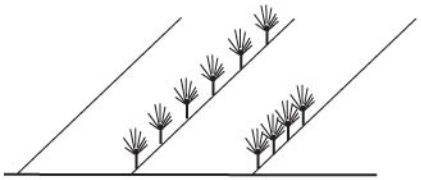

Streekeigen beplanting

Kies voor een sober kleurgebruik

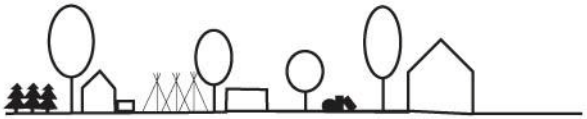

Rommelige overgangen vragen om herinrichting

8 Bedrijventerrein

Ontwerp van de gebouwen
- Zichtbaar en herkenbaar
- Goede architectuur
- Grote wanden geleden

Grootschalige beplanting
- Maat van beplanting past bij schaal gebouwen

Totaal ontwerp
- Goed inrichtingsplan
- Beeldkwaliteit bebouwing en beplanting

Leerdammer kaasfabriek te Schoonrewoerd. De fabriek valt weg achter beplanting.

Ontwerp en geleed de gebouwen, het geheel is erg druk door de vele vormen en kleuren.

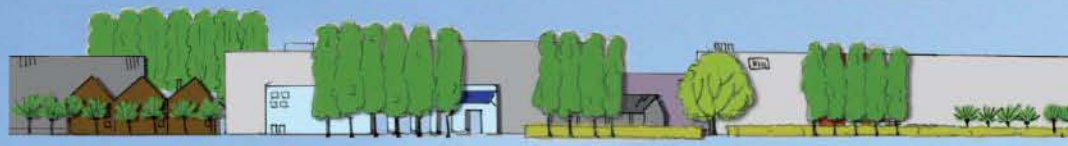

Gebruik beplanting voor een goede en rustige overgang naar het landschap. Het gebouw mag wel herkenbaar zijn.

2 VISIE BEBOUWINGSLINTEN

Linten

Dijklinten

- Dijklint Lek
- Dijklint Linge
- Dijklint Diefdijk
- Dijklint Oude Zederik

Polderlinten

- Overwegend eenzijdig polderlint
- Overwegend tweezijdig polderlint
- Polderlint Schelluinen
- Polderlint Broek

Bebouwingslint Giessen

- Bebouwingslint langs Giessen

Ruilverkavelingslinten

- Ruilverkavelingswegen

brons partners
LANDSCHAPSARCHITECTEN BV

Dijklinten
Lek, Linge en Diefdijk

Aandachtspunten

- Behouden van zicht op polders en water.
- Behouden ruimte tussen verschillende erven, wat bijdraagt aan het groene karakter.
- Behouden en versterken (laagstam-) fruitboomgaarden op de stroomruggen.
- Versterken omkadering erven door beplantingen waardoor schuren passen in het open landschap.
- Behouden en herstellen historische boerderijen.
- Reguleren nieuwe bebouwing achter op de compacte erven, binnen de kavelstructuur en bestaande afstand tot talud, niet te ver van de dijk.
- Behouden en versterken natuurfuncties en recreatief medegebruik in de uiterwaarden.

Voorbeeld polderlint

Overboeicop, Hei- en Boeicop, Leerbroek, Achterdijk, Weverwijk en Lakerveld

- Doorzichten
- zijde met water en veel bruggen

Polderlinten
Vijfheerenlanden en Alblasserwaard

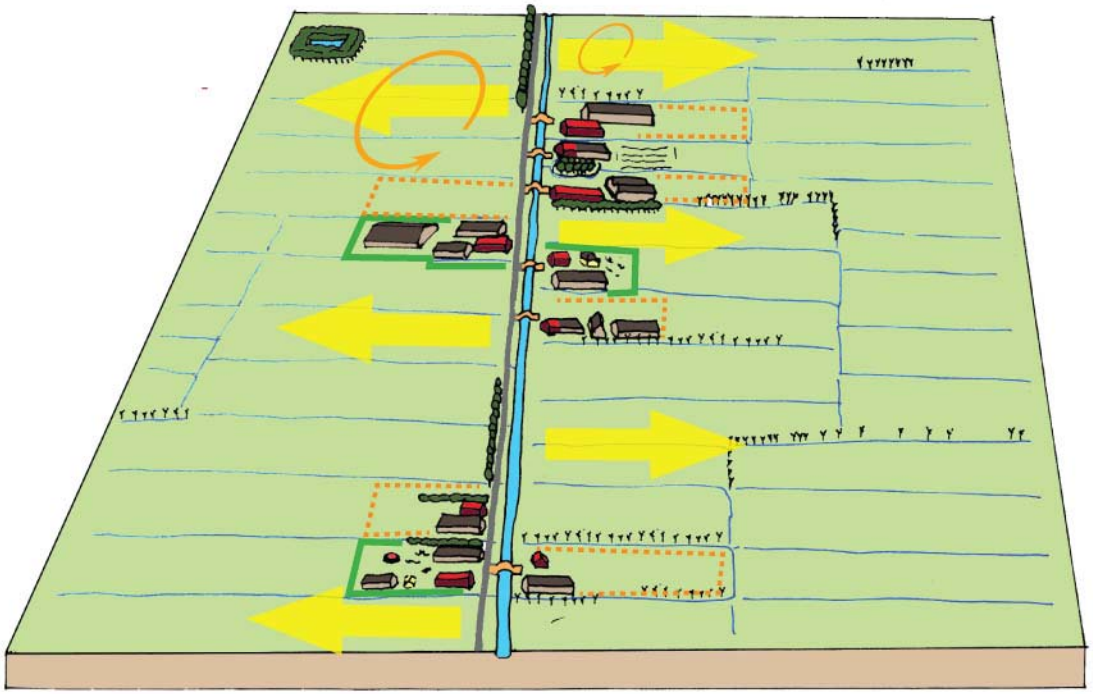

Aandachtspunten

- Voorkomen van aaneengroeien polderlinten.
- Behouden van doorzichten op open polders vanuit de linten.
- Vasthouden aan bestaande structuren van één- en tweezijdige linten.
- Behouden slotenpatronen.
- Behouden en versterken waardevolle beplantingen als knotwilgen op de kavelgrenzen, eendenkooien, huisboomgaarden en overige erfbeplantingen.
- Behouden en versterken reeks van bruggetjes naar de erven.
- Behouden en herstellen historische boerderijen met representatieve voorzijde.
- Tegengaan van verrommeling op achterzijde erven d.m.v. erfbeplanting aan zij- en achterkant.
- Inpassen van nieuwe bebouwing binnen kavelgrenzen en watergangen.

Bebouwingslint Giessen

Aandachtspunten

Voorkomen van het verder dichtgroeien van de, nu sporadische, doorzichten naar de rivier en het buitengebied.

Behouden recreatief karakter Giessen, door het verbeteren van de toegankelijkheid van de oevers.

Behouden en uitbreiden erfbeplanting en natuurlijke bosjes en oevers direct aan Giessen en natuur bij Overslingeland.

Reguleren van schaalvergroting agrarische bedrijven passend in de kavelstructuur.

Zoneren van wonen in vrij smalle zone en agrarisch gebruik en beplantingen verder van de weg of naar de open polders:

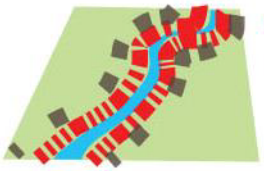

Zone voor wonen

Zone voor agrarische bedrijven

Ruilverkavelingslinten

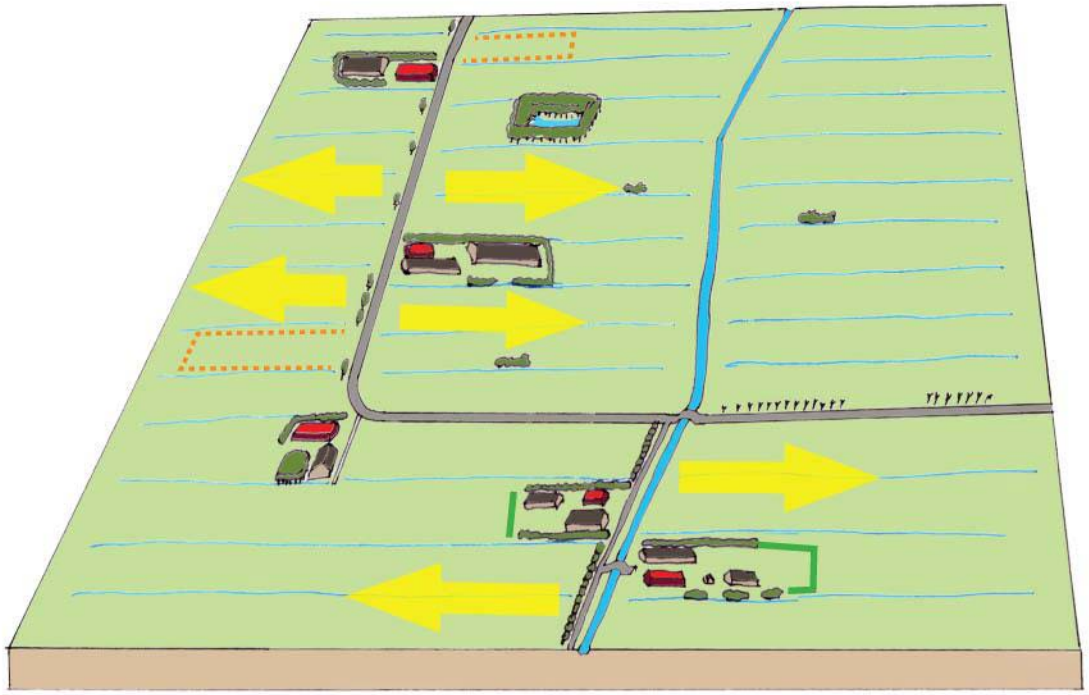

Aandachtspunten

- Behouden van doorzichten op open polders vanuit de linten.
- Behouden slotenpatronen.
- Behouden en versterken beeld van compacte, omsloten erven.
- Inpassen van nieuwe erven binnen kavelgrenzen en watergangen.
- Behouden en versterken beeld van bosjes in de open polders

Erfopbouw

- Sluit aan bij oorspronkelijke opbouw
- Voorkom verrommeling
- Gebruik streekeigen beplanting

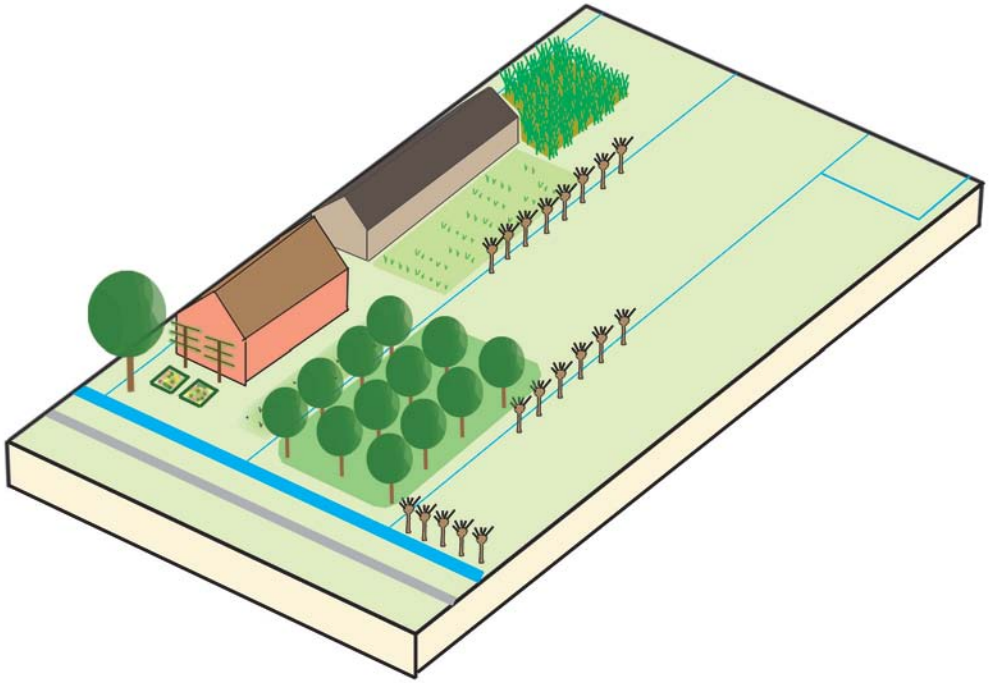

Schaalvergroting

- Nieuwe stallen en schuren dienen te passen in de structuur van het landschap en het bebouwingslint.
- Nieuwe schuren dienen ruimtelijk aan te sluiten bij de aanwezige bebouwing
- Schuin dak, bakstenen, sobere kleuren
- Grote stallen hoeven niet weggestopt te worden achter beplanting. Dit vraagt wel om een juiste architectuur
- Het is wenselijk grote wanden te geleden
- De maat van de beplanting dient te passen bij de schaal van de gebouwen en het landschap

VAB s en Verbreding

- Hergebruik van bebouwing is mogelijk
- Geen verkeersaantrekkende werking
- Verbreding mits erfopbouw dit toelaat
- Zoveel mogelijk op achtererf
- Parkeren goed inpassen

Nieuwe bebouwing

- bij uitzondering toestaan, bijv. herbouw of ruimte voor ruimte

Bij verbreding kunnen verschillende nevenfuncties worden toegevoegd aan het erf, bijvoorbeeld een paardenhouderij (boven) of natuur en landschapseducatie (rechts).

4 PAARD EN LANDSCHAP

- Belangrijk is de beleving van de paardenbak vanaf de weg
- De paardenbak vormt een geheel met het erf
- Plaats de paardenbak achterop het erf, bij onvoldoende ruimte naast het erf. Houdt het erf compact.
- Maak gebruik van streekeigen beplanting
- Paardenbakken liggen in de lengterichting van de kavel

Houd het erf compact, plaats de paardenbak zoveel mogelijk op het erf. Doorzichten blijven behouden.

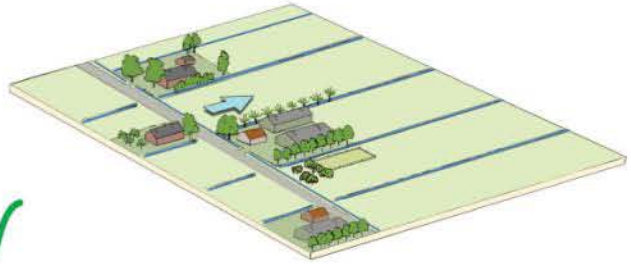

De paardenbak gaat schuil achter de boomgaard. Door de aanplant van streekeigen beplanting vormt de paardenbak een geheel met het erf.

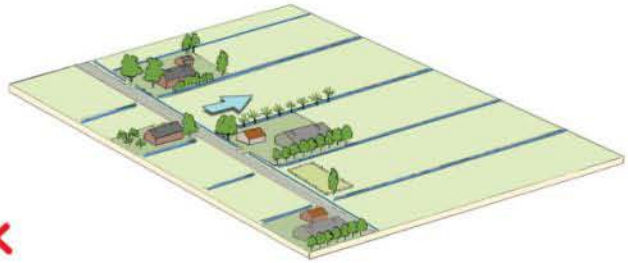

Paardenbakken liggen in de slagenlandschappen in de lengterichting van de kavel. Een paardenbak dwars op de kavelrichting past niet in de verkaveling.

Lichte en vooral witte linten (of hekwerken) zijn erg opvallend, sobere kleuren zoals donkerbruin en groen vallen veel minder op.

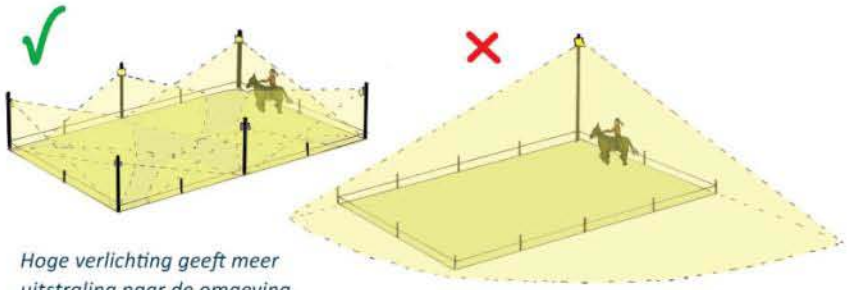

Hoge verlichting geeft meer uitstraling naar de omgeving, lage verlichting is beter te richten en verlicht de directe omgeving nauwelijks.

fotowedstrijd, ingezonden door Tom Schreuders

5 VISIE GEBIEDSEIGEN BEPLANTINGEN

Behoud, herstel en versterking van gebiedseigen landschapselementen.

Alblasserwaard
- lijnvormige beplantingen van knotwilgen

Vijfheerenlanden
- diverse blokvormige beplantingen

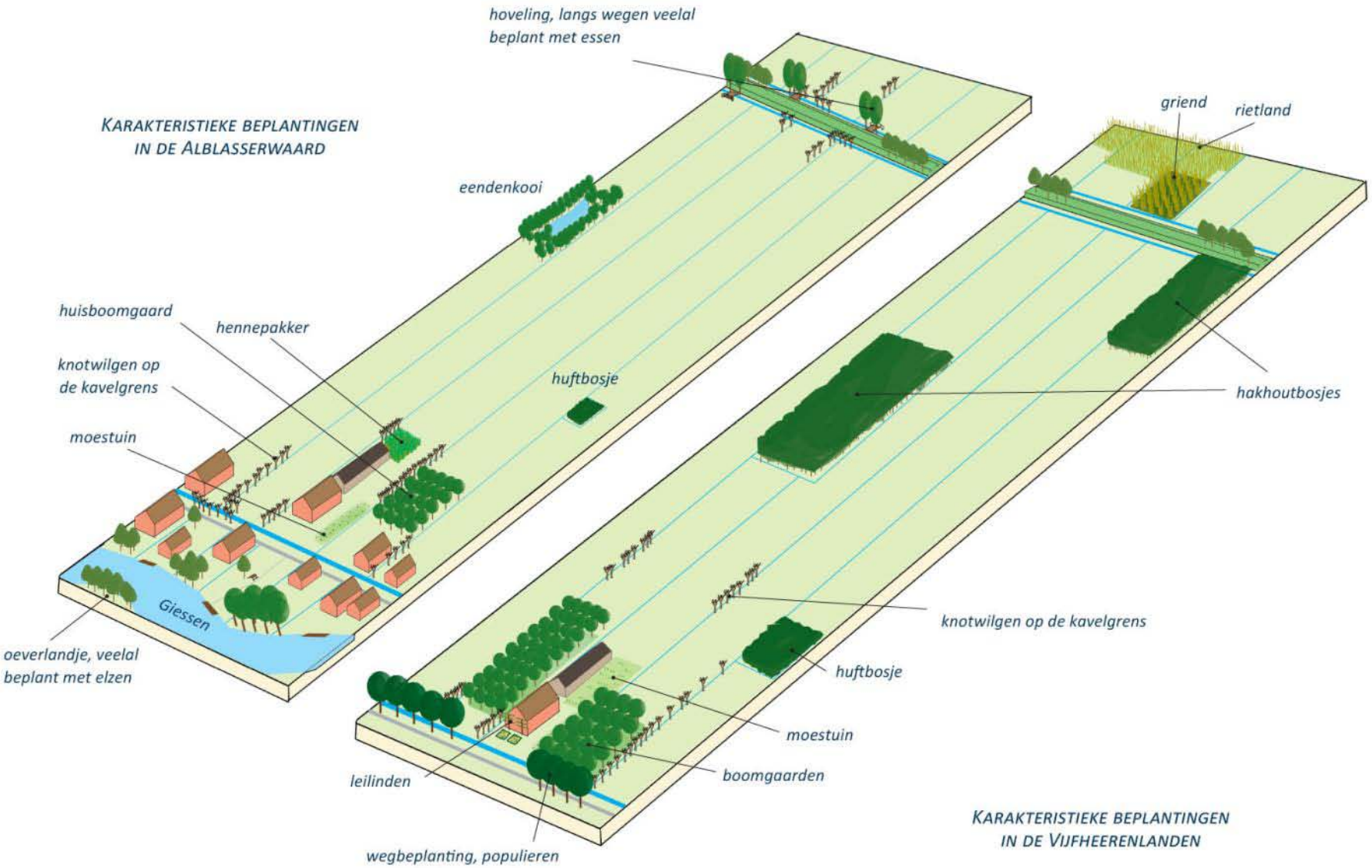
KARAKTERISTIEKE BEPLANTINGEN
IN DE ALBLASSERWAARD
hoveling, langs wegen veelal
beplant met essen
eendenkooi
huisboomgaard
hennepakker
knotwilgen op
de kavelgrens
moestuin
huftbosje
Giessen
oeverlandje, veelal
beplant met elzen
griend
rietland
hakhoutbosjes
knotwilgen op de kavelgrens
huftbosje
moestuin
boomgaarden
leilinden
wegbeplanting, populieren
KARAKTERISTIEKE BEPLANTINGEN
IN DE VIJFHEERENLANDEN

	Uiterwaarden Lek	Stroomrug Lek	Alblasserwaard	Vijfheerenlanden	Stroomrug Linge	Uiterwaarden Linge
boomgaarden		*Vele boomgaarden*	*huisboomgaarden*	*Vele boomgaarden op oude stroomrug*	*Vele boomgaarden*	
erfbeplanting		*Erfbeplanting, fors en compact*	*Erfbeplanting, langgerekt*	*Erfbeplanting, langgerekt*	*Erfbeplanting, kleinschalig*	
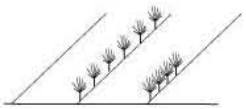 (knot)wilgen	*Knotwilgen en wilgen*		*Zeer veel knotwilgen langs kavelgrenzen, vooral nabij boerderijen*	*Veel knotwilgen langs kavelgrenzen, vooral nabij boerderijen*	*Knotwilgen*	*Knotwilgen en wilgen*
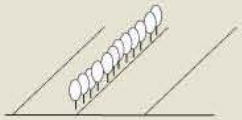 elzensingels	*Elzensingels*		*Elzensingels langs kades en kavelgrenzen en langs de Giessen*	*Elzensingels langs kades en kavelgrenzen*		*Elzensingels*
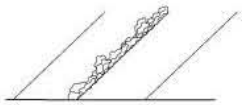 (meidoorn)struwelen	*Meidoornstruwelen*					*Meidoornstruwelen*
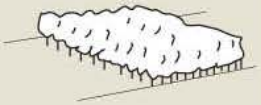 huftbosjes			*Kleine hufbosjes, schaduw voor vee*	*Kleine hufbosjes, schaduw voor vee*		

	Uiterwaarden Lek	Stroomrug Lek	Alblasserwaard	Vijfheerenlanden	Stroomrug Linge	Uiterwaarden Linge
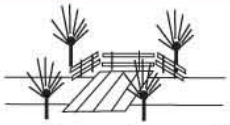 *hovelingen, bomen bij entree*			Hovelingen, bomen bij entree kavels, essen en populieren	Knotwilgen bij entree kavels en in weilanden		
bosjes	Struwelen	Huftbosjes	Enkele hakhoutbossen	Vele hakhout en opgaande bossen als coulissen op de kavels	Huftbosjes	Struwelen
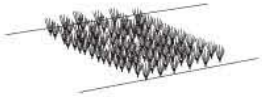 *grienden*	Grienden			Grienden op lage natte delen tussen de wegen		Grienden
rietkragen	Rietkragen		Weinig rietlanden langs watergangen	Rietvelden in de Zouweboezem		Rietkragen
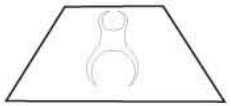 *eendenkooien*			Meerdere eendenkooien	Enkele eendenkooien Achthoven, voor-malige eendenkooien in zuidelijk deel		
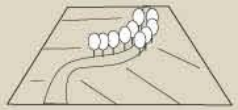 *wegbeplanting*			Reeksen van 2 essen of populieren als hovelingen langs ruilverkavelings-wegen. Soms groepen essen en elzen als wegbeplanting	Populieren langs wegen en Merwedekanaal		

6 VISIE RECREATIEF MEDEGEBRUIK

fotowedstrijd, ingezonden door H. van Lever-Van Dieren

- Benutten landschappelijke potenties
- Rol voor agrariers
- Landschappelijke inpassing vereist
- Netwerk van paden
- Kleinschalige watersport

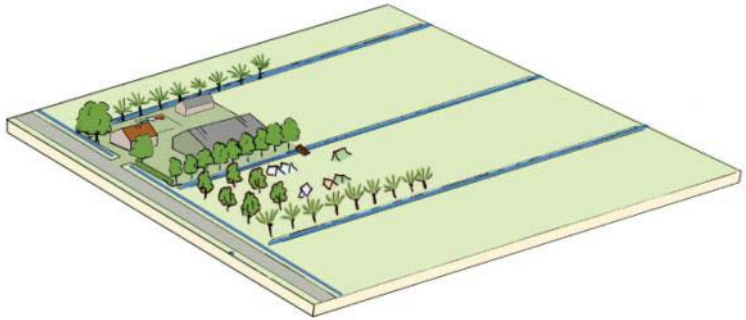

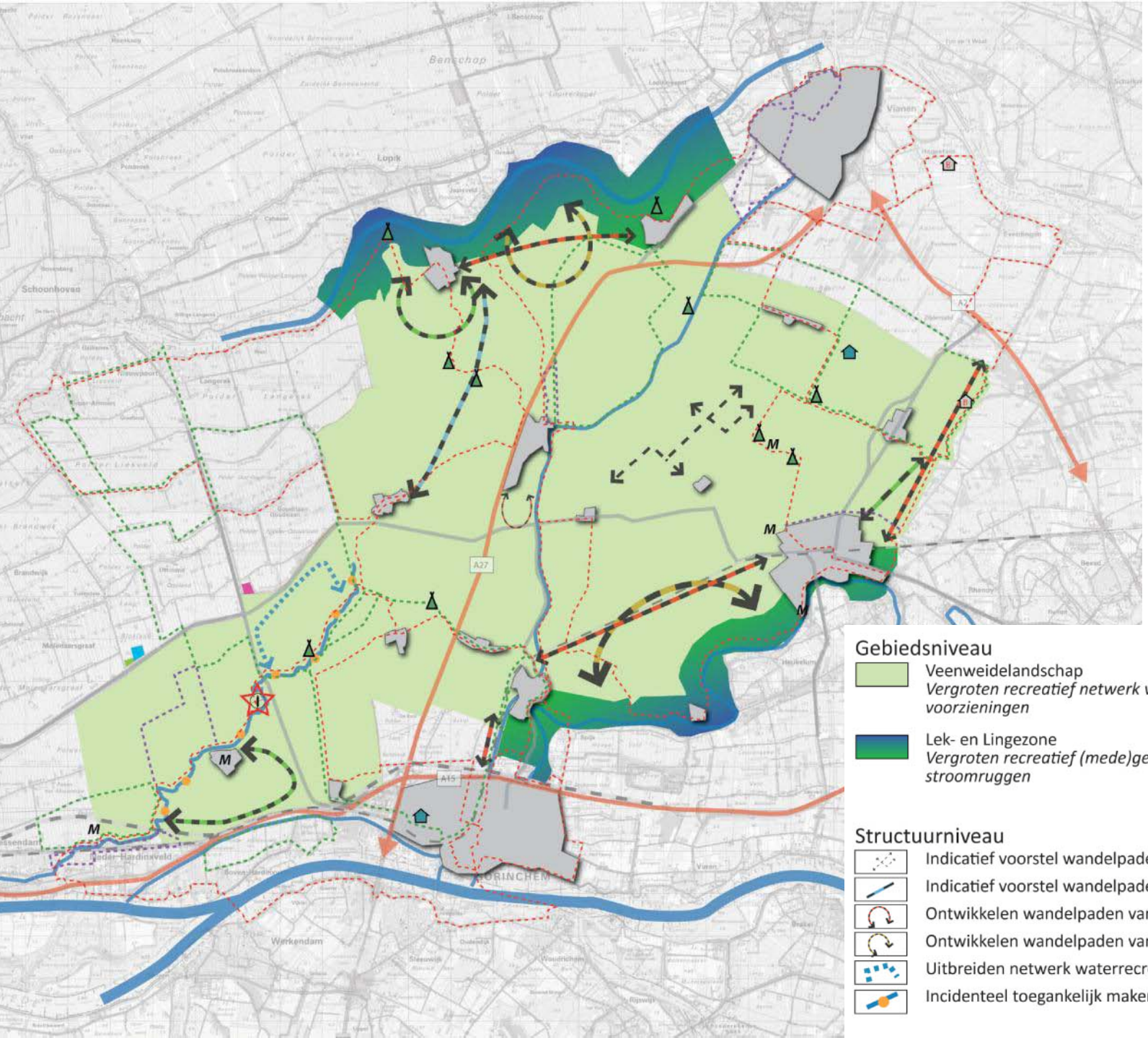
Benschop
Lopik
Schoonhoven
Vianen
A27
A15
M
Werkendam
Gebiedsniveau
Veenweidelandschap
Vergroten recreatief netwerk van routes en kleinschalige voorzieningen
Lek- en Lingezone
Vergroten recreatief (mede)gebruik van uiterwaarden en stroomruggen
Structuurniveau
Indicatief voorstel wandelpaden Vijfheerenlanden
Indicatief voorstel wandelpaden langs waterloop
Ontwikkelen wandelpaden vanuit kernen
Ontwikkelen wandelpaden vanuit stroomruggen
Uitbreiden netwerk waterrecreatie vanaf de Giessen
Incidenteel toegankelijk maken oevers Giessen

VISIE OP NIEUWE LANDGOEDEREN

- Bijdragen aan gewenste landschapsontwikkeling
- Aaneenschakelen natuur
- Functie voor recreatief medegebruik
- Nieuwe bebouwing in linten
- Geen belemmering agrarische bedrijven

Kaart zonering nieuwe landgoederen

- Zoekgebied voor "Vijfheeren" landgoed
  - Voorkeurszone noordzijde Leerdam
  - Voorkeurszone west- en oostzijde Leerdam
- Zoekgebied voor "Alblasser" landgoed
- Zoekgebied voor Lek landgoed
- Zoekgebied voor Lingelandgoed
- Kernen
- Opgaande beplantingen
- Boomgaardzones
- Mogelijk te herstellen Eendenkooien
- Zone landgoedontwikkeling langs Merwedekanaal, aan één of twee zijden

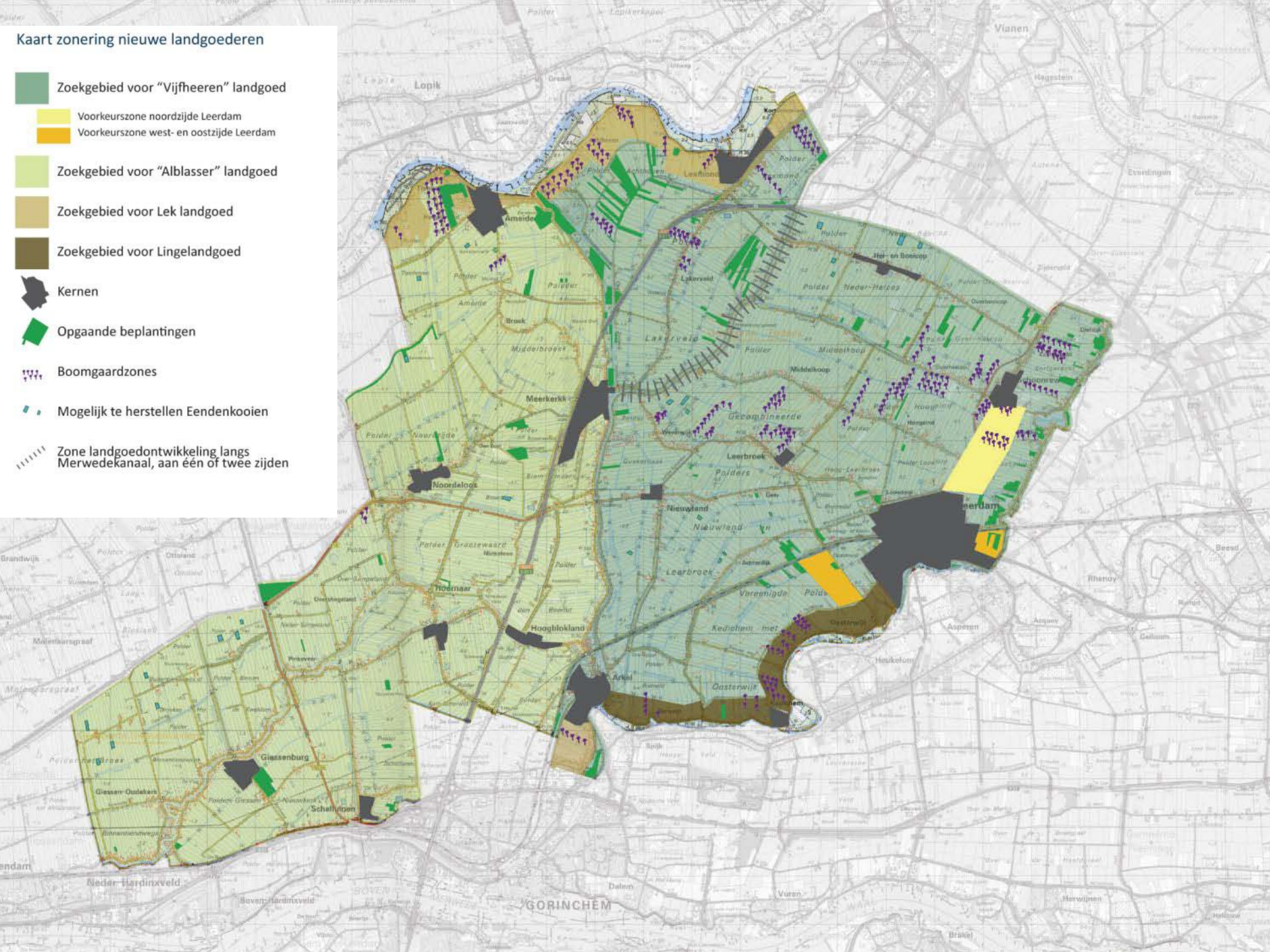

Inspiratiebeelden nieuwe landgoederen

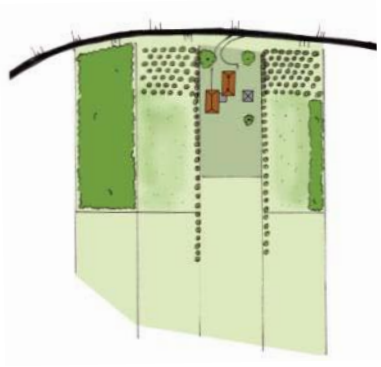

Lek landgoed

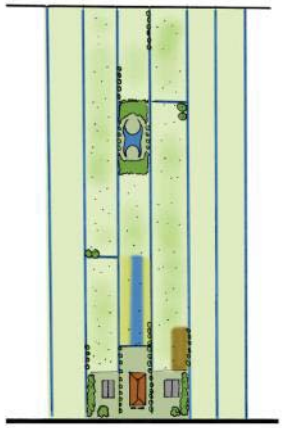

`Alblasser´ landgoed

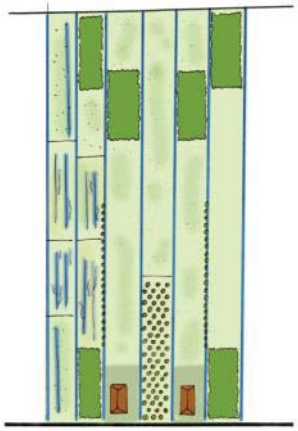

`Vijfheeren´ landgoed

Linge landgoed

8 VISIE OP NATUUR

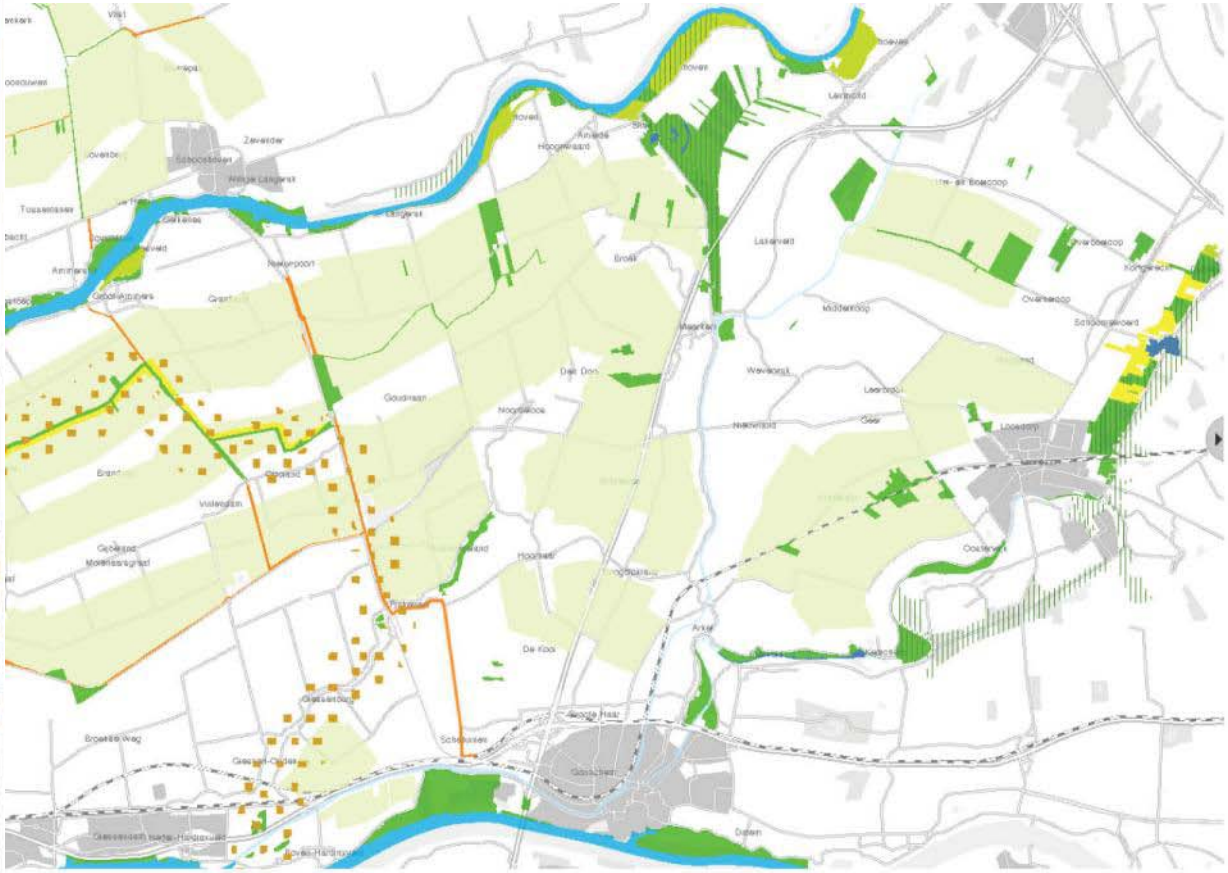

ehs, bestaande natuur en prioritaire nieuwe natuur, ook evz's

Overige nieuwe natuur

Zoekgebied nieuwe natuur

Waternatuurgebied

Natura 2000

Groene Ruggengraat

Ecologische verbinding

VISIE OP INFRASTRUCTUUR

fotowedstrijd, ingezonden door Petra van Wijk

Merwedekanaal

- sterke uitstraling behouden
- behouden karakteristieke populieren

Spoorlijn

- ten westen van Arkel afscherming spoorlijn in combinatie met bedrijventerrein

Betuweroute

- goede groene inpassing wenselijk
- ontwerp groen in relatie met landschap per deel

fotowedstrijd, ingezonden door Petra van Wijk

A27

- weg zo min mogelijk accentueren, ook bij toekomstige geluidsweringen
- inpassen door herstel kavelgrensbeplanting

Huidige kwaliteiten lokale wegen

Bestaande beeldkwaliteit weg is landelijk, rustig en sober.

Bomenrijen langs de weg zijn beeldbepalend voor het smalle wegprofiel en accentueren het continue karakter van de weg.

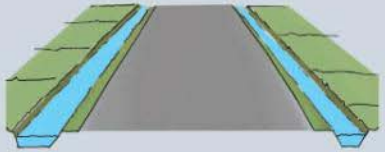

Sloten langs de weg passen bij het landelijk karakter en verterken het smalle continue wegbeeld en zijn daarmee beeldbepalend voor het profiel.

Verkeersmaatregelen

Toegevoegde fietspaden vallen op in kleur, wat minder past bij het landelijke karakter van de wegen.

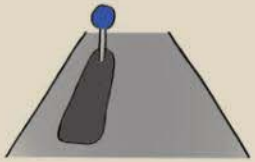

Verkeersremmende obstakels zijn visueel niet fraai, omdat ze de lange doorlopende lijn van de weg doorbreken.

Verkeersremmende drempels zijn visueel niet fraai, omdat ze de lange doorlopende lijn van de weg doorbreken.

Alternatieven die minder opvallen

Toegevoegde fietssuggestie-stroken, suggereren een smalle weg, geven fietsers meer veiligheid en zijn visueel acceptabel.

In smal profiel toegevoegde inhaalhavens; het oorspronkelijke profiel blijft behouden, plaatselijk is er ruimte om te passeren.

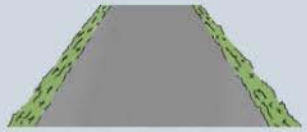

Halfverharde bermen behouden het oorspronkelijke profiel van de weg, maar creëren wel meer mogelijkheden voor inhalen en passeren.

Uitvoeringsplan

- Vaststelling visie en uitvoeringsplan
- Visie gebruiken als toetsingskader en streefbeeld, integrale toetsing rood en groen
- Voortzetten samenwerking
- Landschapscoördinator
- Laagdrempelig uitvoeringsplan

Uitvoeringsprojecten met prioriteit

B1 Groene bebouwingslinten

B2 Versterken van boomgaarden

E1 Behouden en herstellen oorspronkelijke erfindeling met streekeigen beplanting

G2 Oplossing zoeken voor afvoer van snoeihout

P1 Inpassing voorzieningen paarden in landschap

R1 Uitbreiden van wandelmogelijkheden

Pauze

Muisbroekseweg met zicht op molen aan Schelluinse Vliet

Midden in de polder aan de Nolweg, Schelluinen

LANDSCHAP IN BEELD

GIESSEN LINGE ZOUWE

INTEGRAAL LANDSCHAPSKADER
GIESSENLANDEN, LEERDAM, ZEDERIK

brons partners
LANDSCHAPSARCHITECTEN BV